

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЕКОЛОГІЇ КАРПАТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту екології
Карпат НАН України,
доктор біологічних наук
Іван ДАНИЛИК

Схвалено на засіданні вченої ради
Інституту екології Карпат НАН України
22 грудня 2020 р. (протокол № 10)

ПОЛОЖЕННЯ
про розробку силябусів навчальних дисциплін
в Інституті екології Карпат НАН України

ЛЬВІВ-2020

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про розробку силабусів навчальних дисциплін в Інституті екології Карпат НАН України (надалі – Положення) є локальним документом Інституту екології Карпат НАН України (надалі – Інститут) і визначає порядок розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу та перегляду силабусу навчальної дисципліни.

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту» №1556-VII від 01.07.2014 року (зі змінами), постанови КМУ «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» №1187 від 30.12.2015 року (із змінами), наказу Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 року №977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Положення про організацію освітнього процесу з підготовки здобувачів ступеня доктора філософії в Інституті екології Карпат НАН України.

1.3. Силабус є стислим описом компоненти освітньої програми (навчальної дисципліни, практики тощо), який містить основні характеристики дисципліни і має на меті допомогти здобувачеві вищої освіти в організації його навчальної діяльності та індивідуальної освітньої траєкторії.

1.4. Силабус – це документ, в якому роз'яснюється взаємна відповідальність викладача і здобувача освіти. В ньому представляються процедури (у т. ч. стосовно принципів оцінювання), політики (включно з політикою академічної доброчесності) і зміст курсу, а також календар його виконання. У силабусі мають бути сформульовані вимірювані цілі (результати навчання), які викладач ставить перед своєю дисципліною. Зі змісту силабусу здобувач освіти має зрозуміти, чого він (вона) зможе навчитися, чим саме може бути корисним цей курс. Силабус окреслює концептуальний перехід від “здобування знань” і “одержання практичних навичок” до компетентностей, що їх може засвоїти аспірант, вивчаючи цей курс.

1.5. Силабус створюється для здобувачів вищої освіти. Призначення цього документу – пояснити здобувачам вищої освіти суть дисципліни, дати їм змогу розподіляти час, сили, інтенсивність своєї самостійної роботи.

1.6. Відповідальність за своєчасність розроблення, якість підготовки та оформлення силабусу покладається на викладача, відповідального за курс (освітню компоненту). Якщо навчальна дисципліна закріплена в навчальному плані за декількома відділами, то силабус розробляється авторським колективом.

II. ФОРМУВАННЯ ТА СТРУКТУРА СИЛАБУСУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Силабус як узагальнення змісту навчальної дисципліни, повинен бути коротким і зрозумілим для аспіранта, тому його побудова максимально відповідає на запитання аспіранта про навчальну дисципліну і, водночас, відображає необхідні складові та їх взаємозв'язок.

2.2. Складові, що включаються в силабус, повинні відповідати сучасному рівню розвитку освіти і науки та передбачати логічно послідовний виклад змісту силабусу, використання сучасних методів і технічних засобів освітнього процесу, що дозволяють здобувачам вищої освіти набути відповідних компетентностей.

2.5. До структурних елементів силабусу входить:

- назва дисципліни;
- адреса викладання дисципліни;
- відділ, за яким закріплена дисципліна;
- галузь знань, шифр та назва спеціальності, в межах якої викладається;
- викладачі курсу;
- контактна інформація викладачів;
- інформація про консультації;
- посилання на сторінку курсу;
- інформація про дисципліну;
- коротка анотація курсу;
- мета та цілі курсу;
- література для вивчення дисципліни;
- тривалість курсу (кількість годин);
- обсяг курсу;
- очікувані результати навчання;
- ключові слова;
- формат курсу;
- теми (розкриваються у схемі курсу);
- підсумковий контроль, форма;
- пререквізити;
- навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу;
- необхідне обладнання;
- критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності);
- питання до заліку чи екзамену;
- опитування.

III. ПОРЯДОК ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ (УДОСКОНАЛЕННЯ) СИЛАБУСУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Силабуси навчальних дисциплін розглядаються на засіданні відділу, погоджуються гарантом ОНП та затверджуються на засіданні відділу, про що вказується у протоколі.

3.2. Силабус навчальної дисципліни оновлюється (удосконалюється) за необхідністю, але він повинен відповідати актуальній освітній програмі та ресурсним умовам.

3.3. Підставою для оновлення силабусу можуть виступати:

- зміни в робочій програмі навчальної дисципліни;
- зміни в нормативних документах;
- ініціатива і пропозиції гаранта освітньо-наукової програми та / або викладачів дисципліни;
- ініціатива здобувачів освіти шляхом звернення до гаранта освітньої програми, завідувача підрозділу, відповідального викладача тощо;
- аналіз результатів оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і / або інших ресурсних умов реалізації силабусу;
- результати опитування здобувачів про враження від вивчення навчальної дисципліни.

IV. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Зміни та доповнення до Положення про розробку силабусів навчальних дисциплін в Інституті екології Карпат НАН України розглядаються та затверджуються Вченою радою Інституту екології Карпат НАН України.

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЕКОЛОГІЇ КАРПАТ НАН УКРАЇНИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Інституту екології

Карпат НАН України

член-кореспондент НАН України

Іван ДАНИЛИК

Наказ № ____ від «__» _____ 202_ р.

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Назва курсу

Освітньо-наукова програма «Екологія та збереження біорізноманіття»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Спеціальність: **Е2 Екологія**

Галузь знань: **Е Природничі науки, математика та статистика**

«СХВАЛЕНО»

Вченою радою Інституту

екології Карпат НАН України

протокол № __ від _____ 202_ р.

Силабус дисципліни «_____»
20_/20_ навчального року

Назва дисципліни	
Адреса викладання дисципліни	
Відділ, за яким закріплена дисципліна	
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	
Викладачі дисципліни	ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада
Контактна інформація викладачів	Електронна адреса, посилання на сторінку викладача, <u>місцезнаходження</u>
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Для прикладу: Понеділок, 12:00 - 14:00 год. (адреса, ауд. _____). АБО Консультації в день проведення лекційних/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через ZOOM або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://
Інформація про дисципліну	Дисципліна «_____» є нормативною/вибірковою дисципліною з спеціальності _____ для освітньо-наукової програми _____, яка викладається в _____ семестрі в обсязі _____ кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб _____. Тому у дисципліні представлено як огляд концепцій _____, так і процесів та інструментів, які потрібні для _____.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення нормативної/вибіркової дисципліни «_____» є ознайомлення студентів із завданнями _____ для оволодіння сучасними підходами та інструментами для їх вирішення.* *Мета та цілі вивчення дисципліни формуються відповідно до навчальної програми. Це мусить бути короткий та чітко сформульований запис про досягнення головного результату при вивченні цього курсу.
Література для вивчення дисципліни	*Основна література: оптимальна кількість джерел основної літератури – 3-5 базових підручників та посібників, необхідні нормативно-правові акти, стандарти. (Практично більша половина фахових дисциплін забезпечена власними посібниками викладачів). Додаткова література: список додаткової літератури може включати 10-15 джерел. Додаються також інтернет-джерела. <i>*вказувати актуальну літературу останніх 5 років випуску.</i>
Тривалість курсу	_____ год.
Обсяг курсу	_____ годин аудиторних занять (з них _____ годин лекцій, _____ годин практичних занять). _____ годин самостійної роботи.

<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення цього курсу здобувач буде знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - - - <p>Після завершення цього курсу здобувач буде вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - - - <p>Інтегральна компетентність, що набувається у процесі вивчення цієї дисципліни (ІК):</p> <p>Загальні компетентності, що набуваються у процесі вивчення цієї дисципліни (ЗК):</p> <p>Спеціальні компетентності, що набуваються у процесі вивчення цієї дисципліни (СК):</p> <p>Програмні результати навчання (ПРН):</p>
<p>Ключові слова</p>	
<p>Формат курсу</p>	<p>Наприклад: Онлайн, очний. Проведення лекцій, практичних занять та консультацій. Самостійна робота.</p>
<p>Теми</p>	<p>Доцільно подавати у формі СХЕМИ КУРСУ**</p>
<p>Підсумковий контроль, форма</p>	<p>Іспит/залік у кінці семестру/року. Іспит – письмовий/тестовий/усний/комбінований.</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з _____ дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату _____, розуміння джерел _____.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Презентації, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки, тьюторство*, навчальні спільноти і т.д.), проектно-орієнтоване навчання, дискусія, практичні роботи, творче індивідуальне завдання.</p> <p>*Завдання тьютора – побудова освітнього простору як простору прояву пізнавальних ініціатив та інтересів студентів і створення індивідуальної освітньої траєкторії. Тьютор встановлює зі студентами партнерські стосунки, забезпечуючи психологічну підтримку під час навчання, організовує їх освітню діяльність, представляє академічні інтереси студентів. Тьюторський супровід, націлений на реалізацію принципу індивідуалізації в освіті, сприяє найбільш повному розкриттю особистісного потенціалу студента за умови встановлення суб'єктних відносин, в яких кожна сторона бере на себе відповідальність за свій вибір.</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Із урахуванням особливостей навчальної дисципліни. Вивчення навчальної дисципліни може не потребувати використання програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.</p>

**Критерії оцінювання
(окремо для кожного
виду навчальної
діяльності)**

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- практичні/самостійні тощо: 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – _____;
- контрольні заміри (модулі): 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – _____;
- іспит: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – _____.

Оцінювання знань студентів навчальних дисциплін, які завершуються заліком, проводиться протягом семестру за такими видами робіт: _____.

Загалом протягом семестру: 100 балів.

Письмові роботи: Очікується, що аспіранти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу).

Академічна доброчесність: очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування даних, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких нема серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються усі бали набрані упродовж навчання на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховується присутність на заняттях та активність студента під час практичних занять; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном; планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, непов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання та ін.

Жодні форми порушення академічної не доброчесності не толеруються.

		Шкала оцінювання: національна та ECTS			
		Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
				для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно		зараховано
	81-89	B	добре		
	71-80	C			
	61-70	D	задовільно		
	51-60	E			
	0-50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	
Питання до заліку чи екзамену	Наводиться перелік питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань до екзамену. Наводиться перелік питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань певних тем до контрольної роботи (якщо дисципліна завершується заліком). Також можна надати посилання на веб-сторінку, де розміщені вказані матеріали.				
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після завершенню курсу.				

***ПРИМІТКА**

Зовнішня форма вираження силабусу може бути відмінною та поданою до візуального сприйняття не лише у формі таблиці. Бажаним є дотримання самої структури. Можливе наповнення силабусу додатковими розділами із розширенням інформації про курс. Запропонована форма є лише зразком.

****СХЕМА КУРСУ**

Тиж-день	Тема, план, короткі тези	Форма заняття	Лі-тера-тура	Трива-лість, год.	Термін вико-нання